

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-08

Milieuraad

Nr. 638

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juni 2016

Hierbij doe ik u, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de Minister van Infrastructuur en Milieu, de geannoteerde agenda toekomen van de informele ministeriële bijeenkomst voor milieuministers die op 11-12 juli onder Slowaaks Voorzitterschap zal plaatsvinden in Bratislava.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijkema

Informele ministeriële bijeenkomst voor milieuministers

11-12 juli 2016, Bratislava

Op 11-12 juli zal onder Slowaaks Voorzitterschap een informele ministeriële bijeenkomst voor milieuministers plaats vinden in Bratislava. Op 11 juli zal worden gesproken over klimaatadaptatie in relatie tot waterbeleid, met een focus op waterschaarste en droogte. Op dinsdagochtend vindt een discussie plaats over de internationale klimaatonderhandelingen. Tot slot zullen de EU klimaat- en energieminsters gezamenlijk spreken over financiering en governance met betrekking tot de Europese klimaat- en energiedoelen.

Klimaatadaptatie in relatie tot waterbeleid

De eerste sessie van de informele ministeriële bijeenkomst richt zich op de gevolgen van klimaatverandering voor waterbeleid. De nadruk zal liggen op de waterschaarste en droogteproblematiek. Deze bespreking is een opmaat naar de Milieuraad van 19 december a.s., waar het Slowaakse Voorzitterschap Raadsconclusies over dit onderwerp wil agenderen. Tijdens een korte conferentie voorafgaand aan de ministeriële bijeenkomst worden onder meer de ervaringen binnen de Internationale Commissies voor de Rijn (ICBR) en de Donau (ICPDR) voor het voetlicht gebracht.

Inzet Nederland

Het kabinet staat een aanpak voor waarin nauw wordt samengewerkt tussen verschillende overheidslagen, stakeholders vroegtijdig worden betrokken, en er ook verantwoordelijkheid neergelegd wordt bij de burger.

Tijdens de wereldwijde conferentie *Adaptation Futures 2016*, die van 9-13 mei jl. op initiatief van de Europese Commissie en Nederland werd gehouden in Rotterdam, bleek eens te meer dat Nederland voorloper is op dit beleidsveld. Zoals beschreven in de beleidsnota «Convergerende stromen – internationale waterambitie», die uw Kamer op 3 februari jl. heeft ontvangen¹, wil het kabinet de in Nederland opgebouwde kennis en ervaring (o.a. binnen de Topsector Water) ter beschikking stellen aan Europese partners.

Indicatie krachtenveld

Binnen de EU zijn geen grote inhoudelijke meningsverschillen op dit beleidsthema. Wel staat het onderwerp niet in elke lidstaat even hoog op de agenda. Er is brede steun voor faciliterende instrumenten zoals richtsnoeren en het delen van best *practices* in plaats van normstellende wetgeving op Europees niveau.

Internationale klimaatonderhandelingen

In de informele ministeriële bijeenkomst wordt vervolgens de stand van zaken betreffende de internationale klimaatonderhandelingen besproken.

Het Akkoord van Parijs vormt een nieuw uitgangspunt voor effectief mondiaal klimaatbeleid in de 21ste eeuw, dat geldt voor alle landen. Tijdens de (ambtelijke) onderhandelingsronde in Bonn (16-26 mei 2016) is een goede start gemaakt met de verdere uitwerking van het akkoord. Inmiddels hebben 177 landen het Akkoord van Parijs getekend. De

¹ Kamerstuk 32 605, nr. 177

volgende stap is ratificatie, zodat het akkoord in werking kan treden. Dat gebeurt zodra tenminste 55 landen, die samen goed zijn voor tenminste 55% van de mondiale emissies van broeikasgassen, geratificeerd hebben. De Europese Commissie heeft op 10 juni jl. een voorstel uitgebracht over de goedkeuring en ratificatie door de Unie. Dit voorstel zal de komende tijd worden behandeld in Raads werkgroepen. De Tweede Kamer zal door middel van een BNC-fiche verder over het voorstel worden geïnformeerd.

Inzet Nederland

In Nederland wordt hard gewerkt aan het wetsvoorstel tot goedkeuring van het Akkoord van Parijs. Er wordt naar gestreefd het wetsvoorstel nog dit jaar bij uw Kamer in te dienen.

Indicatie krachtenveld

Het is gebruikelijk dat de EU en de lidstaten op hetzelfde moment ratificeren. Bij lidstaten lijken verschillende wensen te bestaan over het proces van ratificatie.

EU klimaat- en energiedoelen: financiering en governance

In een gezamenlijke informele sessie van de EU klimaat- en energieministers zal gesproken worden over financiering en governance van de EU klimaat- en energiedoelen. Het innovatie- en het modernisatiefonds onder het EU emissiehandelssysteem voor CO₂(ETS) zullen onderdeel uitmaken van deze discussie. Op 15 juli 2015 heeft de Europese Commissie een voorstel voor herziening van de ETS-richtlijn uitgebracht voor de periode 2021–2030, inclusief een voorstel voor deze fondsen. In dit voorstel krijgen economisch minder ontwikkelde EU landen relatief meer emissierechten. Met de opbrengst van deze emissierechten wordt het modernisatiefonds gevuld. Daarnaast wordt het huidige innovatiefonds na 2021 uitgebreid naar projecten bij de industrie en met 150 miljoen emissierechten vergroot.

Daarnaast wordt gesproken over het toekomstige governancestelsel van de Energie Unie. Hierover heeft de Raad op 26 november jl. Raadsconclusies aangenomen. Belangrijke uitgangspunten hierin zijn flexibiliteit en ruimte voor nationale omstandigheden bij de bijdrage die lidstaten leveren aan de doelen van de Energie Unie. De Commissie evalueert jaarlijks in de Staat van de Energie Unie de voortgang op de doelen van de Energie Unie. Hierover bent u geïnformeerd door de Minister van Economische Zaken².

Inzet Nederland

Wat betreft de fondsen onder het ETS is Nederland positief over de sterke betrokkenheid van lidstaten, Commissie en Europese Investeringsbank bij het beheer van het modernisatiefonds. Het primaire uitgangspunt hierbij is voor Nederland dat deze fondsen projecten ondersteunen die bijdragen aan vermindering van de broeikasgasemissies. Nederland kan zich vinden in de uitbreiding van de reikwijdte van het huidige innovatiefonds zodat ook projecten van de industrie in aanmerking komen.

In de op 26 november jl. aangenomen Raadsconclusies over governance van de Energie Unie wordt veel belang gehecht aan de noodzaak om administratieve lasten te verminderen en regionale samenwerking te

² Kamerstuk 21 501-33, nr. 572

faciliteren. Hiermee sluiten deze goed aan bij de Nederlandse positie, welke is toegelicht in een BNC-fiche³.

Indicatie krachtenveld

De lidstaten die gebruik mogen maken van het modernisatiefonds onder het ETS zoeken zo veel mogelijk vrijheid bij het beheer en besteden van de middelen. Hier tegenover staan de andere lidstaten die zoveel mogelijk garanties willen dat de middelen gebruikt worden voor het koolstofarmen maken van de economie in de betreffende landen en betrokken willen zijn bij de besluitvorming over de projecten. Veel lidstaten steunen de uitbreiding van het innovatiefonds.

De Raadsconclusies over de governance van de Energie Unie vormen een compromis tussen lidstaten die pleiten voor nationale flexibiliteit en aan de andere kant lidstaten die pleiten voor meer sturing door de Europese Commissie. Een aantal lidstaten is er voorstander van dat de governance van de Energie Unie verdere regionale samenwerking faciliteert.

³ Kamerstuk 22 112, nr. 1952